שו״ת · ראשונים · רשב״א

הערות שוליים על תשובות הרשב"א מיוחס להרמב"ן

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

הערות שוליים על תשובות הרשב"א מיוחס להרמב"ן

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/הערות-שוליים-על-תשובות-הרשבא-מיוחס-להרמבן/
הקובץ נוצר ב־20 בנובמבר 2026 מגרסה 39-202611200317v של הספרייה.

תוכן העניינים

תשובה ז 4
פסקה ד 4
תשובה לה 4
פסקה ב 4
תשובה קכד 4
פסקה ב 4
תשובה קלג 4
פסקה ב 4
תשובה רמא 4
פסקה ב 4
תשובה רמד 4
פסקה ב 4
תשובה רנה 5
פסקה ג 5
תשובה רנז 5
פסקה ב 5
תשובה רסא 5
פסקה ג 5
תשובה רסג 5
פסקה ב 5
תשובה רסד 5
פסקה ב 5
תשובה רעז 5
פסקה א 5
תשובה רפ 5
פסקה ב 5
תשובה רפח 6
פסקה ב 6

תשובה ז

פסקה ד

*) גירסתו בגמרא היתה, קמי' דר"כ ואמר לי כו' ואמרית ליה וכו', וכ"ה הגי' בהנימוקי יוסף ע"ש. וגי' הרשב"ם ואמרית ליה ואמר לי, ורב אשי הוא דאקשי ור"כ מתרץ ליה. ע"ש שמפרש באופן אחר, ועי' במל"מ הלכות מכירה פ"ו הי"א: המגיה

תשובה לה

פסקה ב

*) קבלת חרם בין תובע לנתבע היא מין שבועה וקיל משבועה, והיו משתמשין בה במקום שאין חיוב שבועה, בכדי לאמת הטענה. ובזמנינו כל דיני ממונות ושבועות וקבלות הכל על פי דיני וחוקי הממשלה:

תשובה קכד

פסקה ב

*) אינו במשנה רק מימרא דרבא (זבחים צ"ח:) ומובא ברי"ש מקוואות פ"ט מ"ו:

תשובה קלג

פסקה ב

*) תשובה הזאת נמצאה בתשובת הרשב"א סימן אלף רל"ז ומה שנחסר שם נמצא בזה בביאור יותר:

תשובה רמא

פסקה ב

*) בזמן הזה אין נוהגין דיני חרם ע"פ דינא דמלכותא:

תשובה רמד

פסקה ב

*) בזמן הזה אין נוהגין דיני חרם ע"פ דינא דמלכותא:

תשובה רנה

פסקה ג
*) בזמננו אין דין חרם נוהג ע"פ דתי המדינה:

תשובה רנז

פסקה ב
*) בזמננו אין דין חרם נוהג ע"פ דתי המדינה:

תשובה רסא

פסקה ג
*) בזמננו אינו נוהג ענין נדוי ע"ש דינא דמלכותא:

תשובה רסג

פסקה ב
*) בזמננו אינו נוהג ענין נדוי ע"ש דינא דמלכותא:

תשובה רסד

פסקה ב
*) בזמננו אינו נוהג ענין נדוי ע"ש דינא דמלכותא:

תשובה רעז

פסקה א
*) בזמננו אין דין חרם נוהג ע"פ דתי המדינה:

תשובה רפ

פסקה ב
*) דיני חרמים אינו נוהג בזמננו ע"פ דתי המדינה, ומה שנוגע להיתר נדרים ושבועות, לא שייך רק לנדרים ושבועות שנוגעים רק לעצמו של הנודר והנשבע, אבל לא ח"ו מה שנודר או נשבע לחבירו, ומכ"ש מה שנוגע להממשלה, כי לזה אין שום היתר מועיל,

והעובר ע"ז יהיה לדראון עולם, כמבואר בכל הפוסקים ראשונים ואחרונים, וכמבואר בתשובה זו עצמה:

תשובה רפח

פסקה ב

*) דיני חרמים אינו נוהג בזמננו ע"פ דתי המדינה, ומה שנוגע להיתר נדרים ושבועות, לא שייך רק לנדרים ושבועות שנוגעים רק לעצמו של הנודר והנשבע, אבל לא ח"ו מה שנודר או נשבע לחבירו, ומכ"ש מה שנוגע להממשלה, כי לזה אין שום היתר מועיל, והעובר ע"ז יהיה לדראון עולם, כמבואר בכל הפוסקים ראשונים ואחרונים, וכמבואר בתשובה זו עצמה: